

ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО- ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

У Міжнародній науково-практичній конференції
студентів та молодих вчених

18-19 квітня 2024 року

Запоріжжя
Україна

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Ministry of Education and Science of Ukraine
Department of Education and Science of Zaporizhzhia Regional State Administration
Municipal Institution of Higher Education "Khortytsia National Educational and Rehabilitation Academy"
of Zaporizhzhia Regional Council

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

V Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
«ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ
У МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ»

BOOK OF ABSTRACTS

of the V International scientific and practical conference of students and young researchers
"EDUCATIONAL, CULTURAL AND ARTISTIC PRACTICES IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S
INTEGRATION INTO INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND INNOVATIVE SPACE UNDER WARTIME
CONDITIONS"

18-19 квітня 2024 року
April 18-19, 2024

Запоріжжя, Україна
Zaporizhzhia, Ukraine

*Рекомендовано до друку Вченою радою комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
(протокол № 7 від 16 квітня 2024 року)*

Редакційна колегія:

В. В. Нечипоренко (відповідальний редактор), доктор педагогічних наук, професор, Хортицька національна академія;
Н. М. Гордієнко, доктор соціологічних наук, професор, Хортицька національна академія;
М. С. Кудінова, кандидат психологічних наук, Хортицька національна академія;
О. М. Галієва, кандидат психологічних наук, Хортицька національна академія;
О. О. Сташук, кандидат педагогічних наук, Хортицька національна академія;
Г. Б. Глущенко, старший викладач, Хортицька національна академія;
О. В. Макаренко, методист, Хортицька національна академія.

Бібліографічні редактори:

Єнєва С. В., бібліотекар-бібліограф, Хортицька національна академія;
Прохорова С. П., бібліотекар-бібліограф, Хортицька національна академія;
Двореченцева А. С., методист, Хортицька національна академія.

О 72 **Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір в умовах воєнного часу** : збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Запоріжжя, 18-19 квітня 2024 р.) / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2024. 1024 с.

Educational, Cultural and Artistic Practices in the Context of Ukraine's Integration into the International Scientific and Innovative Space under wartime conditions : Book of Abstracts of the V International scientific and practical conference of students and young researchers (Zaporizhzhia, April 18-19, 2024) / General editor V. Nechyporenko. Zaporizhzhia : Publishing House of Khortytsia National Academy, 2024. 1024 p.

ISBN 978-617-7929-16-0

Збірник містить тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених «Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір в умовах воєнного часу», приуроченої до Дня науки в Україні та організованої науково-педагогічним колективом Хортицької національної академії у співпраці з українськими і зарубіжними партнерами. Опубліковані тези доповідей розкривають специфіку й інноваційний досвід розв'язання актуальних проблем освітніх і культурно-мистецьких практик у глобальному громадянському суспільстві з урахуванням наукових досліджень і практичної діяльності у галузях початкової освіти, корекційної педагогіки, спеціальної психології, фізичної терапії, ерготерапії, соціальної роботи та соціальної педагогіки, сучасних тенденцій розвитку мистецтва, дизайну, соціально-гуманітарних наук, менеджменту та туризму.

Збірник адресовано науково-педагогічним працівникам, аспірантам, студентам і широкому колу фахівців суспільно-гуманітарного профілю.

Редакційна колегія може не поділяти концептуальні ідеї авторів та інтерпретаційні підходи, репрезентовані у змісті тез. Відповідальність за достовірність поданих матеріалів, наведених цитат, статистичних та емпіричних даних несуть учасники та їхні наукові керівники згідно з юридичними й етичними нормами академічної доброчесності.

УДК 373.3:376-056.264(477)[37:001.83(100)]-044.247"36"

ISBN 978-617-7929-16-0

© Автори тез, 2024

© Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, 2024

2. Дядуш Е. Модель плекання резильєнтності у когнітивноповедінковому підході. Люблін, 2020. 29 с.
3. Лазос Г. П. Резильєнтність: концептуалізація понять, огляд сучасних досліджень. *Актуальні проблеми психології. Т. III : Консультаційна психологія і психотерапія*. Київ : Логос, 2018. Вип. 14. С. 26–64.
4. Односталко О. С. Ресурси стійкості особистості в умовах складних та нетипових ситуацій життя : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Одеський нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса, 2020. 183 с.
5. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій : практ. посіб. / Т. М. Титаренко та ін. ; за наук. ред. Т. М. Титаренко. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. 220 с.
6. Терещенко А. Вікові особливості життєстійкості та оптимізму особистості. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. 2015. №1 (36). С. 373–379.
7. The Road to Resilience / American Psychological Association. URL: https://www.uis.edu/sites/default/files/inline-images/the_road_to_resilience.pdf (дата звернення: 05.10.2023).

Кетлер-Митницька Т. С.,
к. психол. н., доцент кафедри психології та соціальної роботи
Хортицька національна академія
м. Запоріжжя, Україна

ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕХНІКИ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Довготривалий стрес та психоемоційні перевантаження, яких зазнає населення України під час війни, є вагомим чинником деструктивного впливу на психологічне благополуччя. У зв'язку з цим перед психологами-практиками та науковцями постає надзвичайно актуальна проблема – відбір ефективних технік відновлення особистості, її життєздатності та життєстійкості та їх оперативне застосування у межах компетентності кожного конкретного фахівця. Треба взяти до уваги, що використання складних психотерапевтичних технік вимагає наявності відповідної підготовки та кваліфікації, що обмежує можливості щодо їх впровадження у психологічну практику. Огляд сучасних літературних джерел дозволив нам виділити декілька технік, які ми вважаємо достатньо зручними для використання практичними психологами без диплома психотерапевта для стимулювання відновлення особистості під час війни.

Ми розуміємо поняття «відновлення особистості» в межах психодинамічної моделі психотравми, запропонованої З. Кісарчук та Л. Гребінь. Автори вважають, що внаслідок травми особистість може увійти до фази структурної регресії, тобто втратити здатність самостійно задовольняти свої актуальні потреби та утримувати стан стабільності, продуктивності в різних умовах життєдіяльності. Відновлення полягає у подоланні регресії та поверненні до гомеостазу в зміненому режимі функціонування за рахунок активізації додаткових ресурсів, що відкриває можливість для подальшого посттравматичного зростання [2, с. 20–21].

Т. Титаренко, яка під посттравматичним відновленням має на увазі повернення людини до стану психологічного благополуччя, окреслює такі стратегії соціально-психологічного супроводу цього процесу: комунікативна, зміни ставлення до травматизації, фасилітації само- та взаємодопомоги, сприяння самореалізації. Виходячи зі стратегій, підбираються відповідні їм техніки відновлення особистості [7, с. 136–137]. Т. Титаренко, М. Дворник та В. Климчук радять враховувати й етапи соціально-психологічного відновлення: підготовчий, базовий та підтримувальний. На першому етапі доцільним є застосування методів підтримки мотивації самозмін, зокрема прийоми створення кіносценарію про минуле та майбутнє життя особистості, тренування рефлексивності шляхом опису себе з точки зору інших осіб, активізації ресурсів щодо подолання перешкод. На другому етапі з метою створення та втілення проєктів майбутнього передбачається використання технік постановки життєвих завдань, реалістичного оцінювання власних обмежень, усвідомлення себе як автора свого життєпису тощо. На завершальному етапі акцент робиться на відновленні здатності до психічного зростання, стимулюванню якого слугують, наприклад, техніки об'єднання подій у цілісну композицію, розвитку толерантності до оточуючих, психоедукації, перетворення енергії стресу на ресурс посттравматичного зростання [6, с. 39–43].

Л. Балабанова та Л. Перелигіна до технологій відновлення соціально-психологічних ресурсів особистості та повернення втраченої самоефективності відносять методи соціально-психологічної

реабілітації особистості. Від технік психофізіологічної саморегуляції «Ключ» та «Синхроногімнастика» автори переходять до методів відновлення здатності до смислотворення та життєконструювання. Зокрема ми вважаємо цінними техніки позитивної переоцінки ситуації, яка полягає в «переключенні» з негативних прогнозів на пошук позитивних перспектив, та нейрографіки – моделювання особистістю своїх важких переживань, стосунків або мрій за допомогою нейрографічних ліній. Переосмисленню змін власної особистості після травми, пошуку сенсу в подіях, що сталися, сприяє техніка наративізації життя. Вона полягає в письмових відповідях на чіткі запитання щодо авторства тих чи інших вчинків, їх місця та часу, отриманих результатів та очікуваних перспектив. Наратив допомагає особистості «перемонтувати» травмівну подію з центрального місця в своєму житті на другорядну позицію, яка слугує для ілюстрації сили Я, власної витривалості [1, с. 117–122]. Цю практику вдало використовує Т. Титаренко, яка запропонувала схему наративу «Моє життя після травми», призначену для перенесення фокусу уваги на зміни у житті після пережитого, роль особистості в подоланні негативних наслідків, наявність соціальної підтримки, оновлення розуміння власного життєвого шляху [7, с. 22–23].

В. Климчук також вважає корисним використання наративно-орієнтованої THRIVE-моделі сприяння зростанню, яка передбачає такі кроки: відновити почуття безпеки, навчитися плекати надії на майбутнє, переписати свій досвід, щоб знайти нові перспективи, фіксувати позитивні зміни, оновити пріоритети, відтворити внутрішні позитивні зміни в активних діях [3, с. 47–48].

З. Кісарчук та Л. Гребінь відзначають ефективність техніки дебрифінгу, яка спрямована на відчуження негативних переживань у процесі їх вербального опису. Короткий варіант техніки впроваджується протягом 15 хвилин та передбачає 3 етапи: довільний опис актуальних переживань, чітке зазначення фактів (подій, які бентежать), тілесна символізація (фіксація фізичного стану та потреб у цей момент) [2, с. 40–41].

Л. Назарець та Н. Руденко акцентують увагу на важливості подолання нав'язливих інтрузивних спогадів про травму, для чого пропонують такі техніки, як: створення уявного безпечного місця, свідомий виклик інтрузивного образу, його розмивання та «вимикання», опис та емоційне відділення нічних жахів, корекція підвищеної фізіологічної збудливості шляхом почергового напруження та розслаблення м'язів тощо [5, с. 195–196].

С. Лукомська узагальнює різні техніки у формі розробленого нею тренінгу посттравматичного зростання, спрямованого на забезпечення переосмислення травматичної події, пошук її позитивних наслідків, створення нового плану життя та образу Я. Дослідниця долучила до тренінгових занять техніки майндфулнес (усвідомлення), медитації, релаксації, комунікативні ігри, вправи щодо покращення саморегуляції та розуміння інших, практики таймменеджменту [4, с. 225–331].

Ми вважаємо надзвичайно цінним та досить доступним у реалізації метод природотерапії, описаний О. Центило-Гіптенко. В умовах війни відновленню психічного здоров'я сприятимуть прогулянки у парках та садах, взаємодія з тваринами, фізичний контакт з елементами природи: травою, камінням, деревами, концентрування на звуках природи, ароматерапія [8, с. 76].

Можна зробити висновок, що на цей час українськими психологами запропоновано досить багато технік відновлення особистості, придатних для використання практичними психологами без додаткової спеціалізованої підготовки. Більшою мірою це вербальні техніки, які є різновидами наративу, але також представлені малювання, медитація, тілесно орієнтовані методики та терапія природою. Окремим класом технік є прийоми арт-терапії, огляд яких є перспективою подальших розвідок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабанова Л. М., Перелигіна Л. А. Технології відновлення соціально-психологічних ресурсів життєздатності особистості, яка переживає наслідки травматичних подій. *Актуальні дослідження в сучасній вітчизняній екстремальній та кризовій психології*: монографія. Том II / за заг. ред.: В. П. Садкового, О. В. Тімченка; НУЦЗУ. Харків: ФОП Панов Л. М., 2022. С. 110–126.

2. Кісарчук З. Г., Гребінь Л. О. Психодинамічна модель психотравми з урахуванням феномену структурної регресії як основа для розроблення технології психотерапевтичної допомоги військовим ветеранам у подоланні проявів ПТСР. *Технології психотерапевтичної допомоги постраждалим у подоланні проявів посттравматичного стресового розладу*: монографія / З. Г. Кісарчук, Я. М. Омельченко, Г. П. Лазос та ін.; за ред. З. Г. Кісарчук. Київ: Слово, 2020. С. 11–55.

3. Климчук В. О. Психологія посттравматичного зростання. Київ: КНТ, 2023. 124 с.

4. Лукомська С. О. Посттравматичне зростання: теоретичні підходи, емпіричні методики та практичні рекомендації. *Особистість як суб'єкт подолання кризових ситуацій: психологічна теорія і практика* : монографія / за ред.: С. Д. Максименка, С. Б. Кузікової, В. Л. Зливкова. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. С. 215–235.

5. Назарець Л., Руденко Н. Психологічна допомога здобувачам вищої освіти у подоланні травматичного стресу в умовах війни. *Scientific Collection «InterConf»*. 2022. № 50. С. 191–197.

6. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій : практичний посібник / Т. М. Титаренко, М. С. Дворник, В. О. Климчук та ін. ; за наук. ред. Т. М. Титаренко. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. 220 с.

7. Титаренко Т. М. Посттравматичне життєтворення: способи досягнення психологічного благополуччя : монографія. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 160 с.

8. Центило-Гіптенко О. Засоби природотерапії у корекції психічних станів особистості. *Психічне здоров'я в умовах війни: шляхи збереження та відновлення* : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Київ, 13 жовтня 2023 р.). Київ : НУБІП України, 2023. С. 75–77.

Кирбят'єва Єлизавета Олегівна,
здобувач 1 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 053 Психологія
Хортицька національна академія
м. Запоріжжя, Україна
Науковий керівник – **Мосаєв Ю. В.,**
кандидат соціологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології та соціальної роботи
Хортицька національна академія
м. Запоріжжя, Україна

ІНСТРУМЕНТИ МАНІПУЛЯТИВНОГО СПІЛКУВАННЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Психологія, як будь-яка наука та сфера практичного застосування, може бути використана як інструмент для різних цілей, зокрема маніпулятивне спілкування. Маніпуляція під час спілкування зазвичай використовується задля досягнення особистої вигоди ініціатором комунікативних актів, хоча, як показує досвід, зазначена форма спілкування в окремих випадках може бути взаємовигідною для всіх учасників спілкування.

Загалом якщо формулювати узагальнене визначення поняття маніпулятивного спілкування, то можна прийти до наступного визначення. Маніпуляція в контексті спілкування - це використання певних технік і стратегій для впливу на інших з метою досягнення власних цілей, часто без врахування інтересів або благополуччя інших людей. Тобто незважаючи на можливість отримання певної вигоди від маніпулятивного спілкування всіма учасниками спілкування, слід розуміти, що ініціатор маніпулятивного спілкування свідомо прагне отримати вигоду. У той же час про можливість отримання вигоди під час маніпулятивного спілкування ми говоримо в контексті ситуацій, коли ініціатор маніпулятивного спілкування мотивує іншу особу до активної діяльності, яка в результаті принесе їй певні ресурси, якими вона поділиться з ініціатором маніпулятивного спілкування.

Розуміння того, як люди сприймають інформацію, які мають стереотипи, якими є їхні мотивації і бажання, дозволяє використовувати ці знання для впливу на їхні дії. Психологія вивчає різні методи переконання, зокрема використання соціальних доказів, авторитетів, емоційного впливу та інших стратегій, щоб переконати людей у чомусь або вплинути на їхні дії. Це можуть бути такі методи, як маніпулювання інформацією, зміщення уваги, використання мовних трюків, щоб викликати певні емоції або реакції у співрозмовника. Розуміння того, як люди виражають свої емоції через жести, міміку, тон голосу тощо, дозволяє використовувати ці знання для читання і маніпулювання їх емоціями.

На думку Давидова О. В., до використання маніпуляції у спілкуванні з використанням психологічних технік можуть бути схильні представники окремих спеціальностей, зокрема представники правоохоронної сфери [1]. Зазначені техніки вони вимушені використовувати через специфіку власної професійної діяльності для підвищення якості ведення оперативної та слідчої діяльності. Зазвичай це

Лупінович Світлана Миколаївна, Лапшина Ірина Сергіївна ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 013 ПОЧАТКОВА ОСВІТА ДО ПІДТРИМКИ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	294
Мельник Ірина Миколаївна УДОСКОНАЛЕННЯ ЧИТАЦЬКОЇ ГРАМОТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА ЗАСАДАХ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ.....	296
Мухіна Тетяна Євгеніївна ВІРТУАЛЬНА ТА ДОПОВНЕНА РЕАЛЬНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ СТАНОВЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	297
Нерадько Анна Олександрівна, Моренко Ольга Миколаївна РОЗВИТОК МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАУРОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	300
Оласюк Юлія Валентинівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ ЯК СКЛАДОВОЇ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	302
Попович Ігор Федорович, Тарасова Таміла Юріївна ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ: КЛЮЧОВИЙ КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ РЕФОРМИ.....	304
Потапова Наталя Валеріївна ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	307
Руденко Алевтина Володимирівна ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	309
Рябева Олена Олександрівна ПРОБЛЕМА НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В КОНТЕКСТІ ПРІОРИТЕТІВ ДЕРЖАВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ.....	311
Таран Анжеліка Дмитрівна МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОБОТИ НАД ФРАЗЕОЛОГІЗМАМИ.....	313
Топольницька Юлія Сергіївна ВИКОРИСТАННЯ ЛЕКСИЧНОГО МЕТОДА М. ЛЬЮІСА ЯК ПЕРЕДУМОВА ПІДВИЩЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	316
Фотул Марина Іванівна ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	318
Хорольська Дар'я Сергіївна ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ.....	321
Череп Тетяна Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	323
Чечель Юлія Василівна РОЗВИТОК SOFT SKILLS ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	325
Чмельова Наталя Вадимівна ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЧАТКОВОЇ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ: ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ДЛЯ ЗБАГАЧЕННЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ.....	326
Юрченко Костянтин Іванович ПОЕТАПНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	328
4 РОЗДІЛ	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	
Абрамова Вероніка Валеріївна РІВНІ САМООЦІНКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	330
Багдасарова Емма Сергіївна ГРУПОВІ ЗАНЯТТЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТОВАНОСТІ МОЛОДШИХ ПІДЛІТКІВ У ПРОЦЕСІ ГРУПОВИХ ЗАНЯТЬ.....	332
Баша Емілія Ігорівна ЕЛЕМЕНТИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ СОЦІАЛЬНОКРЕАТИВНОЇ МОДЕЛІ ВИКЛАДАЧ-ЗДОБУВАЧ ОСВІТИ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СИСТЕМИ.....	334

Бессараб Анастасія Олександрівна СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА В ІТАЛІЇ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ, ЯКІ ВИЇХАЛИ ЧЕРЕЗ ВІЙНУ.....	337
Бикова Тетяна Борисівна СТРЕС-МЕНЕДЖМЕНТ ДЛЯ ОСВІТЯН.....	338
Білка Анастасія Володимирівна ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	340
Болгаріна Анастасія Костянтинівна ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	342
Бочелюк Віталій Йосипович ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ.....	344
Буренко Лілія Станіславівна ПРОФІЛАКТИКА НАСИЛЬСТВА У ПІДЛІТКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	346
Бурикіна Альона Георгіївна ОСОБЛИВОСТІ ПРОФІЛАКТИКИ ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОГО НАСИЛЬСТВА НАД ДІВЧАТАМИ-ПІДЛІТКАМИ.....	348
Вараниця Андрій Ігорович ПСИХОЕМОЦІЙНІ СТАНИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЯК ПСИХОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	349
Варіна Ганна ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ СТРЕСОСТІЙКОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	351
Василенко Анна Юріївна ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВІВ СТРЕСОСТІЙКОСТІ У МОЛОДІ.....	354
Великжаніна Дар'я Василівна ЦИФРОВИЙ ФЛІПБУК ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ У РОБОТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З ДІТЬМИ.....	356
Войтюк Катерина Сергіївна ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТРЕСУ У ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙ ТИПУ «ЛЮДИНА-ЛЮДИНА».....	359
Гаменко Валерія Едуардівна ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УЯВИ ЯК ІНТЕГРАЛЬНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА.....	361
Гашинська Надія Віталіївна СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ВИМУШЕНО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ: ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ.....	363
Гірняк Євгеній Іванович ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	364
Гльоза Софія Олегівна ВПЛИВ СТРЕСУ НА МНЕМІЧНІ ЗДІБНОСТІ СТУДЕНТІВ.....	367
Гордієнко Наталія Миколаївна ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАКТИК СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: ВІД ПОЧАТКУ ВІЙНИ ДО СЬОГОДЕННЯ.....	368
Грійова Марина Денисівна ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ТРИВОЖНОСТІ НА ДІЯЛЬНІСТЬ І РОЗВИТОК ПІДЛІТКІВ.....	372
Громлюк Юлія Василівна ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	374
Гроцька Анна Дмитрівна РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОГЛЯДІВ ДОСЛІДНИКІВ НА РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	376
Двореченцева Анастасія Сергіївна СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «УВАГА».....	378
Двуліт Вероніка Віталіївна ЗМІСТ ТА СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «САМОКОНТРОЛЬ».....	380
Двуліт Вероніка Віталіївна РОЗВИТОК ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	381
Демчук Катерина Сергіївна ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГОТОВНОСТІ ДІТЕЙ ШЕСТИ- ТА СЕМИРІЧНОГО ВІКУ ДО НАВЧАННЯ У ШКОЛІ.....	383
Денисов Олег Миколайович СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ СУЧАСНОГО СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА.....	385

Дернова Юлія Миколаївна РЕАДАПТАЦІЯ ВЕТЕРАНІВ ДО ЦИВІЛЬНОГО ЖИТТЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	388
Доценко Тетяна Вікторівна РІВНІ ДЕПРЕСИВНИХ ТА АСТЕНІЧНИХ СТАНІВ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	389
Драна Олена Віталіївна ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ШКОЛЯРІВ.....	392
Дружкова Альона Олександрівна ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТАБІЛІЗАЦІЇ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ ЗАСОБАМИ БІОСУГЕСТИВНОЇ ТЕРАПІЇ.....	394
Дуванова Яна Русланівна, Старокожева Катерина Андріївна, Чернишова Аліна Олександрівна ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДИТИНИ З ООП У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ.....	395
Дужева Олена ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК ДЛЯ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНИХ ПРОФЕСІЙ.....	398
Єна Аліна Сергіївна РОЗВИТОК СТРЕСОСТІЙКОСТІ В УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК ОСНОВА ЖИТТЄВОГО УСПІХУ.....	400
Єременко Анна Миколаївна ХАРАКТЕРИСТИКА ТРИВОЖНОСТІ ДІТЕЙ-БІЖЕНЦІВ ІЗ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ).....	402
Єрьоменко Олена Владиславівна, Бобилева Яна В'ячеславівна ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ПІДЛІТКІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	405
Єфименко Артем Русланович СИНДРОМ САМОЗВАНЦЯ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ.....	407
Журова Олена Вячеславівна ПРОФЕСІЙНЕ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІВ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	409
Забаренко Анастасія Юріївна АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ «ТИМЧАСОВИХ БІЖЕНЦІВ» ВІД ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ.....	411
Забельська Катерина Дмитрівна ЦІННОСТІ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	413
Зав'ялов Дмитро Ігорович ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ НАВИЧКИ ПСИХОЛОГА У РОБОТІ З ВІЙСЬКОВИМИ.....	415
Марчак Тетяна Андріївна, Загалевиц Валентина Леонідівна ЗНАЧЕННЯ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ.....	417
Загороднюк Євгенія Вікторівна ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКА.....	419
Загоруйко Ірина Володимирівна ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВПЛИВАТИ НА МІЖОСОБИСТІСНІ ВІДНОСИНИ.....	421
Заярна Валерія Олександрівна СОЦІАЛЬНЕ ВИКЛЮЧЕННЯ ЯК ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ.....	423
Іванова Лариса Максимівна РОЛЬ ТА ВИДИ СУЧАСНИХ НАПРЯМІВ АРТ-ТЕРАПІЇ ЩОДО КОРЕКЦІЇ ТРИВОЖНОСТІ У ПІДЛІТКІВ.....	425
Іванова Софія Леонідівна ДІАГНОСТИКА ТА КОРЕКЦІЯ ТРИВОЖНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	427
Ільчук Катерина Сергіївна СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УЧАСНИКІВ БУЛІНГУ.....	429
Ільчук Катерина Сергіївна ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	431
Камінська Вікторія Валеріївна ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕЖИВАННЯ НЕГАТИВНИХ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ.....	433
Карамишева-Борисенко Ганна Юріївна ОСОБЛИВОСТІ СТРЕСОСТІЙКОСТІ МІГРАНТІВ У ВІЙСЬКОВИЙ ЧАС В УКРАЇНІ І ЗА КОРДОНОМ.....	434
Карпенко Олександра ВПЛИВ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ НА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	437

Кетлер-Митницька Тетяна Сергіївна ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕХНІКИ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	439
Кирбят'єва Єлизавета Олегівна ІНСТРУМЕНТИ МАНІПУЛЯТИВНОГО СПІЛКУВАННЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ.....	441
Кирбят'єва Єлизавета Олегівна СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ.....	443
Кириченко Софія Максимівна ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	445
Кіріллова Анна Олександрівна, Лафа Катерина Сергіївна ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВА САМОРЕГУЛЯЦІЯ ПІДЛІТКА.....	447
Кіріченко Людмила Миколаївна КЕЙС-МЕНЕДЖМЕНТ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ З ВРАЗЛИВИМИ ГРУПАМИ НАСЕЛЕННЯ (З ДОСВІДУ РОБОТИ ГО «АЛЬЯНС ЗА ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА»).....	448
Клещова Валерія Миколаївна РІВНІ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	451
Кликун Єлеонора Олександрівна ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО БАР'ЄРУ І ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОБОТИ З НИМ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ.....	454
Клопота Ольга Анатоліївна ІНКЛЮЗИВНІ ПРОЦЕСИ В СУСПІЛЬСТВІ У КОНТЕКСТІ ВОЄННОГО СТАНУ.....	456
Ковальова Марина Володимирівна ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ КАТЕГОРІЇ «ФРУСТРАЦІЯ» У НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	457
Кожанова Дарія ОСОБЛИВОСТІ САМООЦІНКИ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ.....	459
Комарніцька Людмила Миколаївна ПОЧУТТЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЯК ПОКАЗНИК ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МОЛОДІ ДО СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ.....	461
Комісаренко Ксенія Дмитрівна ПЕРСОНІФІКАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗНАНЬ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТЬОГО ПСИХОЛОГА.....	462
Комісаренко Ксенія Дмитрівна РІВНІ СТРЕСОСТІЙКОСТІ СТУДЕНТІВ У ПЕРЕДЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ ПЕРІОД.....	465
Кондратова Юлія Анатоліївна ПОТЕНЦІАЛ ТЕАТРАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ.....	467
Корнієць Марина Юріївна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ ЗМІ НА ПІДЛІТКІВ.....	470
Крут Юлія Андріївна ПРОБЛЕМИ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ.....	472
Кудінова Маргарита Сергіївна ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКІВ: КОРОТКИЙ ОГЛЯД СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	474
Курілова Олена Вячеславівна ОСОБЛИВОСТІ СТАБІЛІЗАЦІЇ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ДІТЕЙ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ, ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД ВІЙНИ.....	476
Куций Юрій, Комарніцька Людмила СТРЕС ОСОБИСТОСТІ ЯК ПСИХОЛОГІЧНА КАТЕГОРІЯ.....	478
Лук'яненко Дмитро Олександрович ОСНОВНІ НАПРЯМИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ ВЕТЕРАНІВ, ДЕМОБІЛІЗОВАНИХ І ЇХ СІМЕЙ НА ПРИКЛАДІ ШИРОКІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	480
Любочкіна Ганна Олексіївна ФАКТОРИ РИЗИКУ ТА ДЕЯКІ УМОВИ РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ.....	482
Малинка Олександра Миколаївна ВПЛИВ ВІРТУАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ НА РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	484
Мансурова Маргарита Рамісівна МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	485
Мараховська Наталя Владиславівна МАЙСТЕР-КЛАСИ ІЗ ЗАНУРЕННЯ В МИСТЕЦТВО ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я УКРАЇНЦІВ.....	488

Наукове видання

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**V Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
«ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ
У МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ»**

18-19 квітня 2024 року, м. Запоріжжя

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

За загальною редакцією доктора педагогічних наук, професора В. В. Нечипоренко

Комп'ютерна верстка та макет – П. Демченко

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.
Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів,
цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

Матеріали тез подані мовою оригіналу.

Підписано до друку 16.04.2024

Формат 60x84/8. Електронне видання PDF.

Гарнітура Arial Narrow.

Ум. друк. арк. 119,04.

Зам. № 120

Видавництво комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
Україна, 69017, м. Запоріжжя, вул. Наукового містечка, 59.

Свідоцтво: ДК № 7031 від 27.12.2019.

тел./факс: (061)283-20-01, (061)283-20-05.

E-mail: info@khnnra.zp.ua

Сайт: khnnra.edu.ua